

Tisztelt egybegyűltek, Hölgyeim és Uraim! Külön tisztelettel köszöntöm dr. Nikolits Ilona asszonyt, Nemecz Ernő özvegyét.

Azért gyűltünk itt össze, hogy egykori iskolája falán emléktáblát helyezzünk el a város neves szülötté, Nemecz Ernő akadémikus tiszteletére. Nemecz Ernő 1920. augusztus 22-én született Losoncon. Középiskolai tanulmányait Csehszlovákiában végezte, majd 1943-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett oklevelet természettan-vegytan tanár szakon. 1942 és 1944 között a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen volt gyakornok, majd tanársegéd, ahol 1944-ben doktorált. 1945-ben hadifogságba került, ahonnan 1948-ban jutott csak haza. 1949-ben Polinszky Károly meghívására a Veszprémi Vegyipari Egyetem alapító tanárainak sorába lépett, 1949–1953 között egyetemi docens, majd 1990-ig az Ásvány- és Kristálytani Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára volt. Oktatási-kutatási és tanszékvezetői feladatai mellett 1953–1954-ben a Veszprémi Vegyipari Egyetem dékánja, 1971-től 1980-ig rektora volt.

Nemecz Ernő 1958-ban lett a földtudományok kandidátusa, 1968-ban szerezte meg a földtudományok doktora címet. 1973-ban választották meg az MTA levelező tagjának, 1979-ben lett az MTA rendes tagja. 1976-tól 1985-ig az MTA elnökségének választott tagja, 1985 és 1990 között az MTA X. Földtudományok Osztályának elnöke volt. 1972-ben kezdeményezésére és aktív közreműködésével vált Veszprém az egész Észak- és Közép-Dunántúl tudományos központjává a Veszprémi Akadémiai Bizottság (VEAB) megalapításával, amelynek 1973-tól 1979-ig alelnöke, 1979 és 1985 között pedig elnöke volt.

Legfontosabb tudományos eredményeit az agyagásványok kémiai tulajdonságainak, kristályszerkezetének, nevezéktanának és genezisének kutatása terén érte el, de a talajokban és kőzetekben lezajló ásványi átalakulások feltárása területén is maradandót alkotott. Elsőként írta le bizonyos zeolitfajták nagy tömegű előfordulását a Tokaji-hegységben. Foglalkozott a kohászati folyamatok mineralógiai és kristálytani vonatkozásaival is. 1973-ban az Akadémiai Kiadó jelentette meg Agyagásványok című könyvét, amit 1981-ben Clay Minerals címmel angol nyelven is kiadtak. 2006-ban „Ásványok átalakulási folyamatai talajokban”, 2012-ben a „Nyomelemek szerepe a geológiában” című munkája jelent meg. 1966-tól 1972-ig a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke, valamint a Nemzetközi Agyagásványok Egyesülete vezetőségének tagja volt.

A Szentpétervári Egyetem honoris causa címmel tüntette ki, a Francia Földrajzi Társaság tiszteletbeli tagjának választotta, a Veszprémi Egyetem díszdoktora lett. 1969-ben Akadémiai Díjat kapott. 1983-ben Állami Díjjal ismerték el tudományos munkásságát. 2003-

ban a VEAB arany emlékéremmel, 2005-ben a Magyar Érdemrend középkeresztjével tüntették ki. 2008-ban kapta meg az Akadémiai Aranyérmet, 2020-ban pedig a Magyar Érdemrend Középkeresztje a Csillaggal (Polgári tagozat) ki-tüntetést. 2021. november 25-én, 102 éves korában hunyt el Budapesten. A Fiumei úti Nemzeti Sírkert akadémiai parcellájában 2021. december 10-én helyezték örök nyugalomra.

Nemecz Ernő akadémikus után megszámlálhatatlanul sok kincs maradt, értékesebbek is, mint nagy becsben tartott ásványgyűjteménye legkülönlegesebb darabjai. Szenvedélyesen szerette mindazt, amit csinált, szinte gyermeki kíváncsisággal fordult a világ dolgai felé. Ez hajtotta tudományos pályáján, melynek csúcsára fiatalon felért, és ez lelkesítette élete utolsó éveiben is. A pszichológia tudománya szerint a kreatív emberek legfőbb ismérve a „szokatlan derű”. Mindig pozitív, optimista, barátságos természete, magánéletének környezetére is kisugárzó, szeretetteljes harmóniája példakép lehet mindannyiunknak. Kreativitása megmutatkozott a tudományban, vezetői döntéseiben és élete más területein is, természet- és tudományszeretete, diszciplináris korlátok által nem zabolázott érdeklődése, újdonságok iránti fogékonysága tiszteletre és megbecsülésre méltó.

Örömmel tölt el, hogy a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács és az MTA Veszprémi Területi Bizottsága közös kezdeményezésére szülővárosában egykori iskolája falán elhelyezett emléktábla őrzi hagyatékát és emlékét! Köszönetemet fejezem ki mindenkinek, aki ezen ünnepi esemény létrejöttéhez hozzájárult!